Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

2024/0074(NLE)

19.11.2024

***

NÁVRH DOPORUČENÍ

k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a Republikou Srbsko o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Srbsko
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodaj: Karlo Ressler

Vysvětlivky

*	Postup konzultace
***	Postup souhlasu
***I	Řádný legislativní postup (první čtení)
***II	Řádný legislativní postup (druhé čtení)
***III	Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 5

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....6

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody mezi Evropskou unií a Republikou Srbsko o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Srbsko
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

(Souhlas)

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (08441/2024),

– s ohledem na návrh Dohody mezi Evropskou unií a Republikou Srbsko o operativních činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Srbsko (08447/2024),

– s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s čl. 77 odst. 2 písm. b) a d), čl. 79 odst. 2 písm. c) a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie (C10-0086/2024),

– s ohledem na čl. 107 odst. 1 a 4 a čl. 117 odst. 7 jednacího řádu,

– s ohledem na doporučení Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (A10-0000/2024),

1. uděluje souhlas s uzavřením dohody;

2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě, Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

a. Kontext
Cílem návrhu rozhodnutí Rady je schválit Dohodu o postavení jednotek mezi Evropskou unií a Republikou Srbsko o činnostech prováděných Evropskou agenturou pro pohraniční a pobřežní stráž v Republice Srbsko, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2019/1896 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži.

Jedním z úkolů Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (dále jen „agentura“) je spolupráce se třetími zeměmi v oblastech, na něž se vztahuje nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráži, „a to i prostřednictvím případného operativního vyslání jednotek pro správu hranic do třetích zemí“. Agentura může v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů spolupracovat s orgány třetích zemí příslušnými ve věcech, které jsou v působnosti tohoto nařízení, a na území třetí země může provádět činnosti související s evropskou integrovanou správou hranic, pokud s tím tato třetí země souhlasí.

Dohoda o postavení jednotek má pokrýt všechny aspekty, které jsou nezbytné pro činnost agentury ve třetích zemích. Čl. 73 odst. 3 nařízení (EU) 2019/1896 stanoví, že za okolností vyžadujících vyslání jednotek pro správu hranic ze stálého útvaru Evropské pohraniční a pobřežní stráže ve třetí zemi, při nichž budou příslušníci těchto jednotek vykonávat výkonné pravomoci, uzavře Unie s dotčenou třetí zemí dohodu o postavení jednotek.

Komise v souladu s nařízením (EU) 2019/1896 a podle pokynů v čl. 76 odst. 1 tohoto nařízení vypracovala sdělení COM(2021) 829 se vzorem dohody o postavení jednotek podle uvedeného nařízení, který obsahuje zvláštní ustanovení pro provádění činností na území třetích zemí. Dohoda o postavení jednotek s Republikou Srbsko je založena na této vzorové dohodě Komise.

Dne 16. října 2024 Komise zpravodaje informovala o pokroku, kterého dosáhla při vyjednávání dohody o postavení jednotek mezi Evropskou unií a Republikou Srbsko. Dne 14. listopadu 2024 se konalo setkání se zúčastněnými stranami, na němž se jednalo o základních právech. Dohoda byla podepsána dne 25. června 2024 v Bělehradě (Srbsko).

b. Postoj zpravodaje
V roce 2015, kdy vrcholila migrační a uprchlická krize, do Evropské unie přicestovaly přes západní Balkán statisíce migrantů a žadatelů o azyl, přičemž Srbsko se nachází na jedné z hlavních cest pro nelegální smíšený pohyb. I v následujících letech byl na západobalkánských trasách zaznamenán značný migrační tlak, v jehož důsledku byla situace na vnějších hranicích EU velmi napjatá. Bylo tak nutné vyvíjet větší úsilí, aby bylo možné migrační toky zákonně kontrolovat v souladu s mezinárodními a evropskými právními předpisy.

Zpravodaj se domnívá, že uzavření formálních, právně závazných dohod v rámci spolupráce se třetími zeměmi má zásadní význam pro zajištění transparentnosti, veřejné kontroly a demokratického dohledu nad touto spoluprací.

Strukturovaná a trvalá spolupráce se třetími zeměmi je pro dosažení cílů evropské integrované správy hranic naprosto nezbytná. Měla by posílit evropská řízení na hranicích a řízení o

navracení, usnadnit výměnu informací a analýzu rizik a zvýšit účinnost návratových operací. V jejím rámci by také měly být podpořeny třetí země při správě hranic a řízení migrace, mimo jiné vysíláním stálých útvarů tam, kde jsou zapotřebí k ochraně vnějších hranic a zajištění účinného provádění migrační politiky Unie. Posílení správy hranic na všech migračních trasách má zásadní význam pro omezení nelegálních vstupů, hledání řešení pro měnící se taktiky převaděčů a zmírnění rizik spojených s obchodováním s lidmi a organizovanou trestnou činností. Posílená operativní spolupráce, kterou dohoda zavádí, bude hrát klíčovou úlohu při řešení nelegální migrace a zlepšování bezpečnosti v tomto regionu.

Agentura a srbské ministerstvo vnitra jsou povinny plně dodržovat ustanovení nařízení o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a zajistit dodržování základních práv. Zúčastněné strany během postupu souhlasu v Evropském parlamentu uspokojivě vysvětlily význam této dohody. Dohoda s Republikou Srbsko a přítomnost příslušníků agentury poskytnou další procesní prvky při ochraně hranic, jako je prověřování a instruktáž, a zajistí ochranu základních práv. Vzhledem ke značnému počtu osob, které se přes Republiku Srbsko snaží vstoupit na území EU, se díky této dohodě posílí naše pomoc regionálním partnerům, neboť umožní poskytovat potřebné odborné znalosti pro účinné řízení migrace. Dohoda v souladu s nařízením (EU) 2019/1896 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži umožňuje provádět společné operace a vysílat stálé útvary Evropské pohraniční a pobřežní stráže na celé území Srbska, včetně jeho hranic se sousedními zeměmi EU.

Zpravodaj se domnívá, že návrh dohody o postavení jednotek je obsahově v souladu se vzorovou dohodou Komise a zahrnuje ustanovení, jež by měla být součástí konečné dohody.

Vzhledem k tomu, že dohoda o postavení jednotek vstupuje do prováděcí fáze, Parlament žádá, aby jej agentura neprodleně informovala o činnostech vykonávaných v rámci jejího provádění. Dále agentuře připomíná její povinnost zahrnout do svých výročních zpráv hodnocení spolupráce se třetími zeměmi v souladu s čl. 73 odst. 8 nařízení (EU) č. 2019/1896.

Zpravodaj s ohledem na výše uvedené skutečnosti doporučuje, aby Parlament návrh rozhodnutí Rady podpořil.